

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 19. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Tőkés a kampánynytón: nincs érdekütközés

Tőkés László szerint nem kerül ellentmondásba a román és a magyar érdek azáltal, hogy a Fidesz–KDNP listáján indul az európai parlamenti (EP) választásokon egy újabb mandátum megszerzéséért. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke Nagyváradon tartotta tegnap kampánynytó sajtótájékoztatóját. Az EP-képviselő – aki a magyarországi kormánypárt jelöltlistájának a harmadik helyét foglalja el – örvendetesnek nevezte, hogy az Orbán Viktor vezette Fidesz–KDNP révén magasabb, Kárpát-medencei szinten valósul meg az az egység, amelyet Erdélyben a magyar politikai szervezetek nem tudtak megvalósítani. Tőkés meglátása szerint hiteles képviseletre van szüksége a magyarságnak Brüsszelben, és semmi különleges sincs abban, hogy melyik listán képviseli a nemzetet, megfogalmazott céljai nem jelentenek beavatkozást Románia belügyeibe. Mint fogalmazott, „a népek egyesült Európájában” semmilyen ellentmondás nincs az uniós tagállamok érdekei között, egyazon legitim törekvések vannak. „Románia hű állampolgára maradok, mint ahogyan a helyi magyar közösségnek is hű tagja leszek. Az erdélyi magyarság érdekei összefüggésben állnak Románia érdekeivel, így én továbbra is a magyar közösség érdekeit képviselem majd, és ezzel kapcsolatban a románokét is” – szögezte le.

Kelemen Hunor fejét követelik

Lemondásra szólította fel Kelemen Hunor miniszterelnök-helyettest és Király András oktatásügyi államtitkárt az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE) kialakult helyzet miatt. Zakariás Zoltán, az EMNP választmányának elnöke hétfői kolozsvári sajtótájékoztatóján felszólította az erdélyi magyar közösséget, hogy a leghatározottabb formában fejezze ki szolidaritását a MOGYE lemondott magyar professzoraival. Úgy vélte, nem az egyetem magyar vezetőinek kellett volna lemondaniuk az intézményben kialakult helyzet miatt. Emlékeztetett, a felsőoktatási intézmény magyar rektorhelyettese, Szilágyi Tibor és két dékánhelyettese, Frigy Attila és Sipos Emese pénteken nyújtotta be lemondását, miután Mihnea Costoiu felsőoktatásért felelős miniszter sem tudta rávenni az egyetem román vezetését arra, hogy hozzák létre a magyar főtanszékeket az oktatási intézményben. Időközben a Marosvásárhelyi Táblabíróság jogerős ítéletben utasította el azt a keresetet, amelyben erdélyi magyar civil szervezetek és pártok a MOGYE szerkezetét leíró egyetemi chartát kifogásolták. Az egyetem közleménye szerint ez az ítélet is azt igazolja, hogy a charta alapján szerveződő magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés a törvényes keretek tiszteletben tartásával zajlik a MOGYÉ-n. Az egyetem vezetése szerint immár magyar tagozat vezetőinek a lemondását sem lehet törvényszegés elleni tiltakozásnak tekinteni. Az csupán „egyes sajátos kitételek nem teljes megvalósulása elleni” tiltakozás. Az egyetem vezetése arra kérte a tisztségeikből lemondott magyar vezetőket, hogy vizsgálják felül döntésüket, hiszen az elkövetkező időszakban a 2014/2015-ös tanévre, és a magyar tagozatra vonatkozó fontos döntéseket kell meghozni.

A román nemzeti ünnepen tüntetne az MPP

Autonómiatüntetést szervezne Sepsiszentgyörgyön december 1-jén a Magyar Polgári Párt (MPP) – jelentette be kedden Kulcsár Terza József. A szervezet Kovászna megyei elnöke közölte, pártja engedélyt kért a sepsiszentgyörgyi önkormányzattól arra, hogy Románia nemzeti ünnepén 11 és 15 óra között a Mihai Viteazul téren – a sepsiszentgyörgyi román közösség szimbolikus terén – felvonulást szervezzenek, melynek keretében emlékeztetni szeretnének az 1918. december 1-jén Gyulafehérváron elfogadott kiáltványban a nemzeti kisebbségek számára megfogalmazott ígéretre. Mircea Duşa védelmi miniszter arcátlanságnak nevezte az MPP tervét. A Szociáldemokrata Párt (PSD) alelnöke úgy vélte, hogy a román nemzeti ünnepet Románia valamennyi állampolgárának tiszteletben kellene tartania, függetlenül attól, hogy milyen nemzetiségű. A Hargita megyei képviselő párhuzamot vont az MPP terve és a március 15-i magyar ünnepek között, melyeket megítélése szerint senki nem szokott megzavarni. „Március 15-én, ha a magyarok ünnepelni akarnak, senki nem zavarta őket. Amikor pedig a román nemzeti ünnepről van szó, függetlenül attól, hogy magyar vagy más nemzetiségű valaki, tisztelni kellene, hiszen az ország egyik jelképe, tisztességesen és felelősségteljesen kellene viszonyulni ehhez a naphoz” – fogalmazott Duşa.

Répás: a külhoni szavazatok 95 százaléka a legjobb visszaigazolás

Semmi sem igazolja jobban a kormány nemzetpolitikáját, mint az a 95 százalékos támogatottság, amely a parlamenti választások során a külhoni szavazatokban megnyilvánult - jelentette ki Répás Zsuzsanna, nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár szombaton a Magyar Ifjúsági Konferencia soros ülésén Dunaszerdahelyen. A helyettes államtitkár felidézte a nemzetpolitika terén megvalósított lépéseket, hangsúlyozva az „új nemzetpolitika” alapjait képező jogszabályok, köztük az állampolgársági törvény módosítása, a nemzeti összetartozás melletti tanúságtételről szóló törvény és az új alaptörvény megalkotásának fontosságát és ezek hozadékait. „Sikerült újraindítani azokat a párbeszéd-fórumokat, amelyek lehetővé teszik a folyamatos egyeztetést a magyar kormány és a külhoni szervezetek között” - hangoztatta Répás Zsuzsanna, és a beindított cselekvési stratégiák konkrét hozadékai között említette a külhoni magyar intézmények és azon belül az oktatási intézmények megerősítését, rámutatva ennek a stratégiának a külhoni magyar közösségekre gyakorolt megerősítő, összefogó hatására. A helyettes államtitkár a Nemzetpolitikai Kutatóintézet az elmúlt időszakban megvalósított tevékenységének bemutatása során kiemelte az intézményben elkészült két hiánypótló és stratégiai fontosságú dokumentumot. Ezek egyike a MÁÉRT által 2011 novemberében elfogadott a „Magyar Nemzetpolitika - a nemzetpolitikai stratégia kerete” című, amely részint átfogó áttekintést ad a külhoni magyar közösségek helyzetéről, másrészt erre a helyzetértékelésre építve a kormányzás szinte minden

területén egy közép-hosszú távú cselekvési tervet vetít előre. A helyettes államtitkár által említett másik stratégiai fontosságú dokumentum az első nemzetpolitikai tankönyv, amelynek gyakorlati használata már megkezdődött a felsőoktatásban.

Tüntetés Malina Hedvig mellett

Mintegy ezer fős tömeg gyűlt össze szerdán Pozsonyban azon a tüntetésen, amelyet a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala hirdetett meg a 2006-ban Nyitrán megvert egykori diáklány, Malina Hedvig mellett azt követően, hogy a nő ellen hamis tanúzás miatt vádat emelt a szlovák főügyészség. A tüntetésen több ismert felvidéki magyar közéleti személyiség és a politikai érdekképviselet vezetői is jelen voltak. A rendezvényen felszólalók magyarul és szlovákul elhangzó beszédekben felidéztek a történeteket és bírálták a szlovák hatóságokat és az igazságszolgáltatást. A tüntetést Tokár Géza, a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala szóvivője nyitotta meg, felidézve a hét és fél évvel ezelőtt történeteket, hangsúlyozva Robert Fico kormányfő és Robert Kaliňák belügyminiszter felelősségét, akik akkor vádolták meg hazugsággal Hedviget, amikor még hivatalosan nem is tudhatták, mi történt. „Azt állították, Hedvig hazudott, pedig bizonyíthatóan az a két ember hazudott, akik most az EU-csatlakozásunkat ünneplik” - mondta a szóvivő, hozzátéve: „Most már fel kell emelnünk a hangunkat, mert ebben az országban bármelyikünkől lehet egy új Hedvig”. A miniszterelnököt és belügyminiszterét a Helsinki Bizottság nevében felszólaló Miroslav Kusý sem kímélte. „Melyik bíró és ügyész merné kimondani, hogy Hedvig ártatlan, mikor Fico és Kaliňák bűnösnek nevezte őt” - tette fel a kérdést Kusý. „Itt az ideje, hogy a szlovák polgári társadalom is hangosan azt mondja, elég volt!” - zárta gondolatait a politológus. Az ügy mielőbbi és tisztességes lezárását sürgette Jana Dubovcová, emberi jogi biztos is levelében. A tüntetésen felolvasták Malina Hedvig üzenetét. A nő tavaly decemberben felvette a magyar állampolgárságot és januárban családjával együtt Győrbe költözött. Levelében arra mutatott rá, hogy nyitrai megveretése a „legkevésbé fájó megpróbáltatás” volt azok közül, amelyeket az elmúlt években ki kellett állnia. Levelében megköszönte a tüntetés résztvevőinek, hogy „tanúbizonyosságot tettek arról, hogy nem közömbösek az igazságtalansággal szemben”. A tüntetést nem kísérte rendbontás, az békésen a nemzeti himnuszok eléneklésével ért véget.

Az ügy 2006. augusztus 25-én kezdődött, amikor az akkor 23 éves diáklányt Nyitrán két férfi megverte, mert magyarul beszélt. Robert Fico akkori kormányfő és belügyminisztere, Robert Kalinák később azzal vádolta meg, hogy az eset nem történt meg, vagy nem úgy, ahogy azt elmondta, s ezért 2007 májusában hamis tanúzás miatt a hatóságok eljárást indítottak ellene, majd néhány hete került sor vádemelésre Hedviggel szemben, hamis tanúzás vádjával. Andrej Kiska, márciusban megválasztott, júniusban hivatalba lépő szlovák államfő úgy nyilatkozott, ha elítéli Malina Hedviget, kegyelmet ad neki.

A VMSZ által jelölt államtitkárok

A Vajdasági Magyar Szövetség, élve a március 16-i választásokon kapott erőteljes felhatalmazással, a parlamenti többség részeként, kormányzati szerepet vállalt. A Szerb Haladó Párttal kötött koalíciós szerződés szerint a VMSZ programjának prioritásai a kormánykoalíció célkitűzéseinek részévé váltak. A Vajdasági Magyar Szövetség kormányzati részvétele államtitkári szinten fog megvalósulni. A párt elnökségének döntése értelmében államtitkári tisztségre a VMSZ tagjainak sorából a következőket jelöli: az Egészségügyi Minisztériumba dr. Vickó Ferenc egyetemi docenst, sebész szakorvost, az Építésügyi, Közlekedési és Infrastruktúraügyi Minisztériumba Kern Imre vegyészmérnököt, a Kereskedelmi, Idegenforgalmi és Hírközlési Minisztériumba dr. Győri Lukrécia rendkívüli egyetemi tanárt, idegenforgalmi szakembert, a Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Minisztériumba Juhász Attila mezőgazdasági mérnököt, a Munkaügyi, Foglalkoztatási és Szociális Minisztériumba Csikós László szociális munkást. A miniszterelnök legszűkebb szakmai stábjába Juhász Bálint okleveles közgazdász delegálják. Az államtitkárokat hivatalosan várhatóan május második hetében nevezik ki.

Pásztor: A VMSZ vissza tudja igazolni 75 ezer ember bizalmát

Úgy fogunk politizálni, hogy megfogalmazzuk a konkrét kérdéseket, számon kérjük annak megvalósulását, és az eredményt közhírré tesszük. A koalíciós megállapodás annyira konkrét, hogy mérhetővé teszi az együttműködést, a partnerek közötti nyitottságot, és egyértelművé teszi azt, hogy a VMSZ vissza tudja igazolni 75 ezer ember bizalmát – nyilatkozta az Újvidéki Rádió magyar műsorában Pásztor István, a tartományi képviselőház elnöke, a Vajdasági Magyar Szövetség vezetője. A rádió magyar szerkesztőségének új műsora, a Beszéljünk nyíltan első vendégeként elmondta azt is, hogy Szerbiában az egyik alapvető probléma, hogy a közéletben a politikusok nem tudják meghúzni a határt aközött, hogy „meddig komoly a történet, és mikortól lehet úgymond szórakozni”. Az ország egyik alapvető problémáját az okozza, hogy „évtizedekre visszamenőleg komoly ügyekben komolytalan megfogalmazások hangzottak el”. A VMSZ valószínűsíthető európai parlamenti képviselőjét illetően Pásztor István azt mondta: az itteni közösségnek azért kell egy ilyen ember, hogy megfogalmazza a nyitott kérdéseket, és azokat ki is mondja. „Az, hogy ez esetleg hullámverést vált ki az érdekérvényesítés szempontjából, másodlagos. A VMSZ képviselője a Fidesz-KDNP listáján került az Európai Parlamentbe, a nemzetet fogja képviselni abban a politikai mezőben, amelyet a legnagyobb magyarországi pártszövetség képvisel, és ezen belül a vajdasági magyar közösség érdekeit, akárcsak a szerbiai csatlakozás érdekeit is” – nyilatkozta Pásztor a Beszéljünk nyíltan vendégeként.

Választási megállapodást kötött a KMKSZ a legesélyesebbnek számító ukrán elnökjelölttel

Választási megállapodást írt alá a KMKSZ Petro Porosenkoval, a közvélemény-kutatások szerint legesélyesebb ukrán elnökjelölttel. Az Ungváron május elsején aláírt megállapodásban Porosenko vállalta, hogy Ukrajna elnökévé választása esetén Kárpátalján biztosítani fogják az itt élő magyarok számára az európai normákhoz igazított nyelvi jogokat, megfelelő feltételeket teremtenek a magyar nyelvű oktatási rendszer fejlődéséhez. Vállalta, hogy a tervezett közigazgatási reform során figyelembe veszik az egy tömbben élő magyar közösség érdekeit, és megteremtik a magyar parlamenti képviselet lehetőségét. Az elnökjelölt vállalta továbbá, hogy Ukrajna elnökeként előmozdítja majd a kárpátaljai egyházaktól elkobzott vagyon visszaszolgáltatását és a sztálini lágerekbe elhurcolt férfiak hivatalos rehabilitációját. Mindezért cserébe a KMKSZ minden lehetséges törvényes eszközzel támogatja Porosenko Ukrajna elnökévé történő megválasztását. Brenzovics László, a KMKSZ elnöke elmondta, a KMKSZ választani akart az elnökjelöltek közül, azt kívánták támogatni, aki európai irányultságú és tiszteletben kívánja tartani a nemzeti kisebbségek jogait. „Ilyen, a kárpátaljai magyarság számára fontos passzusokat Petro Porosenko programjában találtunk, akivel jó kapcsolataink voltak korábban is, hisz 1998–2002 között Kovács Miklós, a KMKSZ korábbi elnöke az ő parlamenti frakciójában dolgozott. Tehát ismerjük ezt az embert mint egy európai gondolkodású, magas műveltségű, nagy tapasztalatú államférfit, akiben meg lehet bízni” – mondta el Brenzovics. Az ünnepélyes aláírást követően Petro Porosenko a kijevei Majdan másik aktív szereplőjével, Jurij Lucenko volt belügyminiszterrel közösen tartott sajtótájékoztatóján elmondta: megválasztása esetén az ország stabilizálásának megteremtése és egyben tartása mellett Ukrajna decentralizációját és európai integrációját tartja legfontosabb feladatának. Hangsúlyozta, hogy biztosítani kívánja a nemzeti kisebbségek jogait, fejlődésük feltételeit, akik szabadon használhatják majd anyanyelvüket és joguk lesz emlékművek felállításához is. Újságírói kérdésre válaszolva elmondta, szerinte Kárpátalja európai minta lehet egész Ukrajna számára, mert itt a népek, kultúrák és felekezetek együttélése nem okoz problémákat, hanem kölcsönösen erősítik egymást. Kijelentette továbbá, hogy megválasztása esetén Ukrajna tíz éven belül az Európai Unió tagja lesz, és az ukrán állampolgárok már az idei év végén vízum nélkül utazhatnak Európába. Elmondta még, hogy a választást már az első fordulóban szeretné megnyerni, mert a tervezett reformok végrehajtásához ez adna megfelelő legitimitást a számára.

